

RICHTLIJNEN

RICHTLIJN 2008/6/EG VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD

van 20 februari 2008

tot wijziging van Richtlijn 97/67/EG wat betreft de volledige voltooiing van de interne markt voor postdiensten in de Gemeenschap

HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, en met name op artikel 47, lid 2, artikel 55 en artikel 95,

Gezien het voorstel van de Commissie,

Gezien het advies van het Europees Economisch en Sociaal Comité ⁽¹⁾,Gezien het advies van het Comité van de Regio's ⁽²⁾,Handelend volgens de procedure van artikel 251 van het Verdrag ⁽³⁾,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) De Raad heeft in zijn resolutie van 7 februari 1994 over de ontwikkeling van de postdiensten in de Gemeenschap ⁽⁴⁾ als een van de hoofddoelstellingen van het communautaire postbeleid genoemd, het met elkaar verenigen van de geleidelijke en beheerste openstelling van de postmarkt voor mededinging en het duurzaam waarborgen van de universele dienstverlening.

⁽¹⁾ PB C 168 van 20.7.2007, blz. 74.

⁽²⁾ PB C 197 van 24.8.2007, blz. 37. Advies uitgebracht na niet verplichte raadpleging.

⁽³⁾ Advies van het Europees Parlement van 11 juli 2007 (nog niet bekendgemaakt in het Publicatieblad) en gemeenschappelijk standpunt van de Raad van 8 november 2007 (PB C 307 E van 18.12.2007, blz. 22) en standpunt van het Europees Parlement van 31 januari 2008.

⁽⁴⁾ PB C 48 van 16.2.1994, blz. 3.

- (2) Bij Richtlijn 97/67/EG van het Europees Parlement en de Raad van 15 december 1997 betreffende gemeenschappelijke regels voor de ontwikkeling van de interne markt voor postdiensten in de Gemeenschap en de verbetering van de kwaliteit van de dienst ⁽⁵⁾ is op communautair niveau een kaderregeling voor de postsector vastgesteld, die onder meer voorziet in maatregelen om een universele dienst te garanderen, geleidelijk en progressief af te bouwen maximumlimieten voor postdiensten die de lidstaten met het oog op de instandhouding van de universele dienst aan hun aanbieder(s) van de universele dienst kunnen voorbehouden, en een tijdschema voor de besluitvorming over de verdere openstelling van de markt voor mededinging met het oog op de totstandbrenging van een interne markt voor postdiensten.

- (3) In artikel 16 van het Verdrag wordt gewezen op de plaats die de diensten van algemeen economisch belang in de gemeenschappelijke waarden van de Europese Unie innemen, alsook op de rol die zij vervullen bij het bevorderen van sociale en territoriale samenhang. Het artikel bepaalt dat er zorg voor moet worden gedragen dat deze diensten functioneren op basis van beginselen en voorwaarden die hen in staat stellen hun taken te vervullen.

- (4) De positieve rol van de diensten van algemeen economisch belang wordt benadrukt door Eurobarometer nr. 219 van oktober 2005, die aangeeft dat de postdiensten, waarmee 77 % van de ondervraagden zich tevreden verklaarde, de meest gewaardeerde dienst van algemeen economisch belang is voor de gebruikers in de Europese Unie.

- (5) Als essentieel middel tot communicatie en uitwisseling van informatie spelen de postdiensten een wezenlijke rol in het kader van de door de Unie nagestreefde sociale, economische en territoriale samenhang. Postnetwerken hebben belangrijke territoriale en sociale dimensies die de universele toegang tot essentiële plaatselijke diensten mogelijk maken.

⁽⁵⁾ PB L 15 van 21.1.1998, blz. 14. Richtlijn laatstelijk gewijzigd bij Verordening (EG) nr. 1882/2003 (PB L 284 van 31.10.2003, blz. 1).

- (6) De maatregelen op het gebied van postdiensten moeten zodanig vorm krijgen dat ook de in artikel 2 van het Verdrag bedoelde taken van de Gemeenschap — namelijk het bevorderen van een harmonische, evenwichtige en duurzame ontwikkeling van de economische activiteit binnen de gehele Gemeenschap, een hoog niveau van werkgelegenheid en sociale bescherming, een duurzame en niet-inflatoire groei, een hoge graad van concurrentievermogen en convergentie van economische prestaties, een verbetering van de levensstandaard en van de kwaliteit van het bestaan, de economische en sociale samenhang en de solidariteit tussen de lidstaten — als doelstellingen worden verwezenlijkt.
- (7) De Europese postmarkten hebben de afgelopen jaren enorme veranderingen doorgemaakt, een ontwikkeling die gestuwd is door technologische vooruitgang en toegenomen concurrentie als gevolg van de deregulering. Wegens de mondialisering is het van essentieel belang een proactieve en op ontwikkeling gerichte houding aan te nemen om de burgers van de Unie de voordelen van deze veranderingen niet te onthouden.
- (8) In zijn conclusies betreffende de tussentijdse evaluatie van de strategie van Lissabon heeft de Europese Raad, op 22 en 23 maart 2005 bijeen, herhaald dat de voltooiing van de interne markt belangrijk is om de groei te bevorderen en meer en betere banen te scheppen, en dat efficiënte diensten van algemeen economisch belang een belangrijke factor zijn voor een concurrerende en dynamische economie. Deze conclusies blijven van toepassing op de postdiensten, aangezien deze een essentieel instrument voor communicatie, handel en het bevorderen van de sociale en territoriale samenhang vormen.
- (9) Het Europees Parlement heeft in zijn resolutie van 2 februari 2006 over de toepassing van de postrichtlijn⁽¹⁾ benadrukt dat efficiënte postdiensten van groot sociaal-economisch belang zijn en in het kader van de strategie van Lissabon een belangrijke rol spelen, waarbij het tevens opmerkte dat de tot dusver genomen hervormingsmaatregelen tot grote positieve ontwikkelingen in de postsector hebben geleid samen met een verhoging van de kwaliteit, meer efficiëntie en een grotere klantgerichtheid. In diezelfde resolutie verzocht het Europees Parlement de Commissie om, gezien de soms duidelijk uiteenlopende ontwikkelingen in de lidstaten ten aanzien van de universeledienstverplichtingen, in haar verkennende studie vooral aandacht te besteden aan de kwaliteit van de universele dienstverlening en de toekomstige financiële middelen, en er ook voorstellen voor een definitie, toepassingsgebied en een adequate financiering van de universele dienst in op te nemen.
- (10) Zoals Richtlijn 97/67/EG voorschrijft, is een verkennende studie verricht om voor elke lidstaat te beoordelen welke gevolgen de volledige voltooiing van de interne markt voor postdiensten in de Gemeenschap in 2009 voor de universele dienst zal hebben. De Commissie heeft voorts de postsector in de Gemeenschap grondig doorgelicht, waarbij zij ook studies over de economische, sociale en technologische ontwikkelingen in de sector heeft laten verrichten. Tevens heeft zij uitvoerig met de betrokkenen overlegd.
- (11) In de verkennende studie wordt geconcludeerd dat het hoofddoel, namelijk het waarborgen van een duurzaam aangeboden universele dienst die voldoet aan de door de lidstaten overeengekomen Richtlijn 97/67/EG gestelde kwaliteitsnormen, tegen 2009 in de gehele Gemeenschap kan worden bereikt zonder dat diensten moeten worden voorbehouden.
- (12) De progressieve en geleidelijke openstelling van de postmarkten voor mededinging heeft de aanbieders van de universele dienst voldoende tijd geboden voor het nemen van de nodige moderniserings- en herstructureringsmaatregelen om hun levensvatbaarheid op lange termijn onder de nieuwe marktomstandigheden te verzekeren, en tevens de lidstaten de gelegenheid geboden om hun regelgeving aan een opener omgeving aan te passen. De lidstaten kunnen bovendien van de omzettingstermijn en van de lange tijd die het vergt voordat er van daadwerkelijke mededinging sprake is, gebruikmaken om de vereiste modernisering en herstructurering van de aanbieders van de universele dienst voort te zetten.
- (13) Uit de verkennende studie blijkt dat het voorbehouden van diensten niet langer de voorkeur verdient als oplossing voor de financiering van de universele dienstverlening. Bij deze evaluatie is rekening gehouden met het belang dat de Gemeenschap en haar lidstaten hebben bij de voltooiing van de interne markt en bij het groeien van werkgelegenheidspotentieel ervan, alsook bij het waarborgen dat alle gebruikers over een efficiënte dienst van algemeen economisch belang kunnen beschikken. Het is bijgevolg aangewezen de uiterste datum te bevestigen waarop de interne markt voor postdiensten volledig tot stand gebracht zou moeten zijn.
- (14) Er kan een aantal factoren worden aangewezen die als drijvende kracht voor verandering in de postsector fungeren, namelijk de vraag en de veranderende behoeften van de gebruiker, organisatorische veranderingen, automatisering en de invoering van nieuwe technologieën, substitutie door elektronische communicatiemiddelen en de openstelling van de markt. Om de concurrentie aan te kunnen, op nieuwe wensen van consumenten in te spelen en nieuwe financieringsbronnen aan te boren, kunnen aanbieders van postdiensten hun activiteiten diversifiëren door e-handeldiensten of andere diensten van de informatiemaatschappij aan te bieden.

⁽¹⁾ PB C 288 E van 25.11.2006, blz. 77.

- (15) De aanbieders van postdiensten, met inbegrip van de aangewezen aanbieders van de universele dienst, worden als gevolg van nieuwe, van de traditionele diensten afwijkende concurrentie-uitdagingen (zoals digitalisering en elektronische communicatie) aangemoedigd om efficiënter te opereren, hetgeen het concurrentievermogen aanzienlijk zal doen toenemen.
- (16) De volledige openstelling van de markt zal bijdragen tot een algehele uitbreiding van de postmarkten, tot de instandhouding van duurzame en kwalitatief hoogwaardige arbeidsplaatsen bij leveranciers van de universele dienst en tot de schepping van nieuwe banen bij andere exploitanten, bij nieuwkomers en in aanverwante economische bedrijfstakken. Deze richtlijn laat de bevoegdheid van de lidstaten onverlet om de arbeidsvoorwaarden in de sector van de postdiensten te regelen, hetgeen evenwel niet in oneerlijke concurrentie mag resulteren. Bij de voorbereiding van de openstelling van de postmarkt dient adequaat rekening te worden gehouden met sociale overwegingen.
- (17) Louter vervoer dient niet als postdienst te worden beschouwd. Direct mail die uitsluitend bestaat uit reclame-, marketing- of publiciteitsmateriaal en die dezelfde boodschap bevat, met uitzondering van de naam, het adres en het identificatienummer van de geadresseerde, kan worden beschouwd als brievenpost.
- (18) Een groter concurrentievermogen moet de postsector bovendien in staat stellen andere communicatiemethoden te integreren en de steeds veeleisender wordende gebruikers een dienstverlening van betere kwaliteit te garanderen.
- (19) De postnetwerken op het platteland, onder meer in berg- en eilandgebieden, zijn van groot belang voor de integratie van bedrijven in de nationale/mondiale economie en voor het behoud van de cohesie op maatschappelijk en werkgelegenheidsgebied. Voorts kunnen plattelandspostkantoren in afgelegen gebieden een belangrijk infrastructuurnetwerk bieden voor toegang tot diensten ter zake van nieuwe communicatietechnieken.
- (20) De ontwikkelingen op de aangrenzende communicatiemarkten hebben uiteenlopende gevolgen gehad voor de verschillende communautaire regio's en bevolkingsgroepen en voor het gebruik van de postdiensten. De territoriale en sociale samenhang dient te worden bewaard. Gezien het feit dat de lidstaten een aantal specifieke kenmerken van de dienst aan de plaatselijke vraag mogen aanpassen door van de bij Richtlijn 97/67/EG geboden flexibiliteit gebruik te maken, verdient het dan ook aanbeveling dat de universele dienst en de daarvoor in Richtlijn 97/67/EG gestelde kwaliteitseisen onveranderd worden gehandhaafd. Het is aangewezen om in overeenstemming met de bestaande praktijk te verduidelijken dat de lidstaten post enkel hoeven op te halen en te bestellen op werkdagen die in de nationale wetgeving niet als officiële feestdag zijn aangemerkt. Teneinde te waarborgen dat de openstelling van de markt alle gebruikers, en met name consumenten en kleine en middelgrote ondernemingen, ten goede blijft komen, dienen de lidstaten de marktontwikkelingen te volgen en daarop toezicht uit te oefenen. Zij dienen gebruik te maken van de bij Richtlijn 97/67/EG geboden mogelijkheid om passende regelgevende maatregelen te nemen en te garanderen dat de toegankelijkheid van de postdiensten aan de behoeften van de gebruikers blijft voldoen door er waar nodig voor te zorgen dat op hetzelfde toegangspunt een minimumaantal diensten wordt aangeboden, en dat met name de dichtheid van toegangspunten voor postdiensten in landelijke en afgelegen gebieden er niet op achteruit gaat.
- (21) De universele dienst garandeert in beginsel één ophaling en één bestelling aan huis bij een natuurlijke of rechtspersoon per werkdag, zelfs in afgelegen of dunbevolkte gebieden.
- (22) Het beschikbaar stellen van kwalitatief hoogstaande postdiensten draagt in aanzienlijke mate bij aan de verwezenlijking van de doelstelling van sociale en territoriale samenhang. Dank zij met name de e-handel krijgen afgelegen en dunbevolkte gebieden nieuwe kansen om aan het economische leven deel te nemen. Goede postdiensten vormen hiervoor een belangrijke voorwaarde.
- (23) In Richtlijn 97/67/EG werd er de voorkeur aan gegeven te verzekeren dat de universele dienst wordt aangeboden door aanbieders van de universele dienst aan te wijzen. De lidstaten kunnen eisen dat de universele dienst wordt geleverd op het gehele nationale grondgebied. Meer concurrentie en meer keuzemogelijkheden brengt met zich dat lidstaten meer manoeuvreerruimte moet worden gegeven om uit te maken welke de meest efficiënte en adequate regelingen zijn voor het waarborgen van de beschikbaarheid van de universele dienst, waarbij zij tegelijkertijd de beginselen van objectiviteit, transparantie, non-discriminatie, evenredigheid en het zo min mogelijk verstoren van de markt in acht nemen teneinde het vrij aanbieden van postdiensten op de interne markt te verzekeren. De lidstaten mogen daarbij een of een combinatie van de volgende strategieën volgen: de aanbidding van de universele dienst door de marktkrachten te laten spelen, de aanwijzing van een of meer ondernemingen die met verschillende onderdelen van de universele dienst of met het aanbieden van de universele dienst in verschillende delen van het grondgebied worden belast, en het plaatsen van overheidsopdrachten voor diensten.

Indien een lidstaat ervoor kiest één of meer ondernemingen voor het aanbieden van de universele dienst, respectievelijk de verschillende onderdelen van de universele dienst aan te wijzen, moet worden gewaarborgd dat de voor de universele dienst geldende kwaliteitseisen op transparante en evenredige wijze aan alle aanbieders van universele diensten worden opgelegd. Een lidstaat die meer dan één onderneming aanwijst dient ervoor te zorgen dat hun respectieve universeledienstverplichtingen elkaar niet overlappen.

- (24) Het is van belang dat gebruikers volledig over de aan te bieden universele diensten worden geïnformeerd en dat ondernemingen die postdiensten aanbieden worden geïnformeerd over de rechten en plichten van de aanbieder(s) van de universele dienst. De lidstaten dienen erop toe te zien dat consumenten volledig op de hoogte blijven van de kenmerken en toegankelijkheid van de specifieke diensten die worden aangeboden. De lidstaten dienen ervoor te zorgen dat al deze informatie beschikbaar wordt gesteld. In overeenstemming met de grotere manoeuvreerruimte die de lidstaten wordt gegeven, is het evenwel aangewezen om het aanbieden van de universele dienst volgens een andere methode dan door middel van de aanwijzing van de aanbieder(s) van de universele dienst te waarborgen, teneinde de lidstaten de flexibiliteit te geven om te beslissen hoe dergelijke informatie aan het publiek moet worden meegedeeld.
- (25) In het licht van de uitgevoerde studies en teneinde het potentieel van de interne markt voor postdiensten volledig te benutten, verdient het aanbeveling niet langer van voorbehouden diensten en bijzondere rechten gebruik te maken als middel om de financiering van de universele dienst te verzekeren.
- (26) Voor sommige lidstaten kan het echter nog steeds noodzakelijk zijn dat in externe financiering van de residuele nettokosten van de universele dienst wordt voorzien. Het is bijgevolg raadzaam dat uitdrukkelijk wordt aangegeven welke de beschikbare alternatieven zijn om de financiering van de universele dienst te waarborgen, voor zover zulks noodzakelijk en voldoende gerechtvaardigd is, waarbij de lidstaten vrij worden gelaten in de keuze van de financieringsregelingen waarvan zij gebruik wensen te maken. Tot deze alternatieven behoren het gebruik van procedures voor het plaatsen van overheidsopdrachten, waaronder ook, overeenkomstig de richtlijnen inzake overheidsopdrachten, de concurrentiegerichte dialoog en procedures van gunning door onderhandelingen met of zonder voorafgaande bekendmaking van een aankondiging van een opdracht, en, daar waar de universeledienst-

verplichtingen voor de aangewezen aanbieder van de universele dienst nettokosten van de universele dienst met zich brengen en een onevenredige financiële last inhouden, compensatie uit overheidsmiddelen en het op transparante wijze delen van de kosten door de aanbieders en/of de gebruikers van de dienst door middel van bijdragen aan een compensatiefonds. De lidstaten kunnen ook van andere bij het Gemeenschapsrecht toegestane financieringswijzen gebruikmaken en bijvoorbeeld, waar en indien nodig, besluiten dat de winsten uit andere activiteiten van de aanbieders van de universele dienst welke buiten de werkingssfeer van de universele dienst vallen, geheel of ten dele voor de financiering van de nettokosten van de universele dienst mogen worden aangewend, in zoverre dit in overeenstemming is met het Verdrag. Onverminderd de verplichting van de lidstaten om zich te houden aan de voorschriften van het Verdrag met betrekking tot staatssteun, inclusief specifieke aanmeldingsvereisten in dat verband, kunnen de lidstaten de financieringsmechanismen die zij aanwenden om de nettokosten van de universele dienst te dekken, ter kennis brengen van de Commissie, die deze financieringsmechanismen vermeldt in het periodieke verslag over de toepassing van Richtlijn 97/67/EG dat zij voorlegt aan het Europees Parlement en de Raad.

- (27) Aanbieders van postdiensten kunnen ertoe worden verplicht bij te dragen tot de financiering van de universele dienst, wanneer voorzien is in een compensatiefonds. Om te bepalen welke ondernemingen ertoe kunnen worden verplicht om tot een compensatiefonds bij te dragen, dienen de lidstaten na te gaan of de door die ondernemingen aangeboden diensten uit het oogpunt van de gebruiker kunnen worden aangemerkt als diensten die onder de werkingssfeer van de universele dienst vallen, aangezien zij in voldoende mate uitwisselbaar zijn met de universele dienst, rekening houdend met de kenmerken van de diensten, inclusief aspecten die een meerwaarde verlenen, alsook met het beoogde gebruik en de prijsstelling. Deze diensten hoeven niet noodzakelijkerwijze alle kenmerken van de universele dienst te vertonen, zoals dagelijkse bestelling of volledige nationale dekking.
- (28) Teneinde bij het bepalen van de door de bovenbedoelde ondernemingen te leveren bijdrage in de kosten van het aanbieden van de universele dienst in een lidstaat aan het evenredigheidsbeginsel te voldoen, dienen de lidstaten transparante en niet-discriminerende criteria te hanteren, zoals het aandeel van deze ondernemingen in de activiteiten die in de betrokken lidstaat binnen de werkingssfeer van de universele dienst vallen. De lidstaten kunnen voorschrijven dat de dienstenaanbieders die aan een compensatiefonds moeten bijdragen, een passende gescheiden boekhouding invoeren teneinde de werking van het fonds te garanderen.

- (29) De in Richtlijn 97/67/EG neergelegde beginselen van transparantie, non-discriminatie en proportionaliteit moeten op elke financieringsregeling van toepassing blijven en elk besluit ter zake dient gebaseerd te zijn op transparante, objectieve en verifieerbare criteria. In het bijzonder dienen de nettokosten van de universele dienst onder het toezicht van de nationale regelgevende instantie te worden berekend als het verschil in de nettokosten van een aangewezen aanbieder van de universele dienst die zich wél en die zich niet aan de universeledienstverplichtingen moet houden. Bij de berekening dient met alle overige relevante aspecten rekening te worden gehouden, zoals onder meer de eventuele marktvoordelen die een als aanbieder van de universele dienst aangewezen aanbieder van postdiensten geniet, het recht op een redelijke winst en maatregelen ter bevordering van de kostenefficiëntie.
- (30) In gevallen waarin de lidstaten besluiten om op hun nationale grondgebied het publiek toegang te verschaffen tot aanvullende of bijkomende diensten, met uitzondering van die welke betrekking hebben op de in artikel 3 van deze richtlijn bedoelde universeledienstverplichtingen, zoals het bestellen van pensioenen en postwissels in plattelandsgebieden, mogen deze diensten niet worden onderworpen aan compensatiemechanismen waarvoor de bijdrage van specifieke ondernemingen is vereist. In voorkomend geval kunnen de lidstaten dergelijke aanvullende of bijkomende diensten financieren overeenkomstig de in het Verdrag neergelegde regels inzake staatssteun. Behalve in geval van de aanbieder(s) van de universele dienst mogen de machtigingen niet afhankelijk worden gesteld van de verplichting dergelijke aanvullende diensten aan te bieden.
- (31) Het is passend om lidstaten die tot de Unie zijn getreden na de inwerkingtreding van Richtlijn 2002/39/EG van het Europees Parlement en de Raad van 10 juni 2002 tot wijziging van Richtlijn 97/67/EG met betrekking tot de verdere openstelling van de postmarkt in de Gemeenschap voor mededinging⁽¹⁾ en wellicht specifieke moeilijkheden ondervinden bij een soepele aanpassing van hun postmarkten omdat zij pas in een laat stadium aan de hervorming van de postdiensten zijn gaan deelnemen, of bepaalde lidstaten met een kleine bevolking en een beperkte geografische omvang, die eigen kenmerken hebben die van specifieke invloed zijn op postdiensten, of met een bijzonder moeilijke topografie, met een groot aantal eilanden, de mogelijkheid te bieden de toepassingsdatum van deze richtlijn voor een beperkte tijd uit te stellen teneinde diensten aan hun aanbieder(s) van de universele dienst te blijven kunnen voorbehouden, mits de Commissie daarvan in kennis wordt gesteld. Rekening houdend met de uitzonderlijke aard van een dergelijke mogelijkheid is het ook passend dat de lidstaten die hun markten volledig hebben opengesteld, binnen deze beperkte tijdsperiode en voor een beperkt aantal diensten de mogelijkheid krijgen om in een andere lidstaat opererende monopolies geen machtiging te verlenen om op hun grondgebied te opereren.
- (32) De Commissie dient de lidstaten ondersteuning te bieden bij de verschillende aspecten van de uitvoering van deze richtlijn, waaronder de berekening van nettokosten. Daarboven zou samenwerking tussen de nationale regelgevende instanties bij de verdere vaststelling van benchmarks en richtsnoeren op dit gebied tot een geharmoniseerde toepassing van deze richtlijn moeten bijdragen.
- (33) Het dient de lidstaten te worden toegestaan van algemene machtigingen en individuele vergunningen gebruik te maken telkens als zulks gerechtvaardigd is en in verhouding staat tot het nagestreefde doel. Zoals evenwel in het derde verslag over de toepassing van Richtlijn 97/67/EG wordt opgemerkt, lijkt het noodzakelijk een verdere harmonisatie door te voeren van de voorwaarden die in dit verband mogen worden gesteld, teneinde ongerechtvaardigde belemmeringen voor het aanbieden van diensten op de interne markt uit de weg te ruimen. In deze context kunnen de lidstaten de aanbieders van postdiensten bijvoorbeeld de keuze laten tussen de verplichting tot het aanbieden van een dienst en het financieel bijdragen in de kosten van die dienst die door een andere aanbieder wordt aangeboden, maar zou het niet langer toegestaan mogen zijn te verlangen dat aan een kostendelingsregeling wordt bijgedragen en tegelijkertijd universeledienstverplichtingen of kwaliteitseisen op te leggen waarmee hetzelfde doel wordt beoogd. Het is tevens raadzaam te verduidelijken dat een aantal van de bepalingen inzake algemene machtigingen en vergunningen niet op aangewezen aanbieders van de universele dienst van toepassing mag zijn.
- (34) In een omgeving waarin diverse postbedrijven diensten aanbieden die tot de universele dienst behoren, is het aangewezen van alle lidstaten te verlangen dat zij nagaan of sommige onderdelen van de postinfrastructuur of sommige diensten die doorgaans door aanbieders van de universele dienst worden aangeboden, toegankelijk moeten worden gemaakt voor andere exploitanten die soortgelijke diensten aanbieden teneinde daadwerkelijke mededinging te bevorderen en/of alle gebruikers te beschermen door de algehele kwaliteit van de postdienst te waarborgen. Wanneer er meerdere aanbieders van de universele dienst met regionale postnetwerken bestaan, dienen de lidstaten ook na te gaan of deze interoperabel zijn en, indien nodig, die interoperabiliteit te waarborgen zodat er geen belemmeringen voor het snelle vervoer van poststukken zijn. Daar de juridische status en de marktsituatie van deze onderdelen of diensten van lidstaat tot lidstaat verschillen, verdient het aanbeveling dat alleen van de lidstaten wordt verlangd dat zij een weloverwogen besluit nemen met betrekking tot de vraag of er behoefte bestaat aan een regelgevend instrument, eventueel ook voor de kostendeling, en zo ja, welke vorm en reikwijdte een dergelijk instrument moet hebben. Dit voorschrift laat het recht van de lidstaten onverlet om maatregelen te nemen teneinde op transparante en niet-discriminerende grondslag toegang tot het postnet te bieden.

(¹) PB L 176 van 5.7.2002, blz. 21.

- (35) De lidstaten dienen ervoor te zorgen dat aanbieders van postdiensten bij de verwerking van persoonsgegevens overeenkomstig Richtlijn 97/67/EG zich voegen naar de communautaire en nationale voorschriften inzake de bescherming van persoonsgegevens, met name die welke zijn vastgesteld in Richtlijn 95/46/EG van het Europees Parlement en de Raad van 24 oktober 1995 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens ⁽¹⁾.
- (36) De bepalingen van deze richtlijn gelden onverminderd nationale bepalingen betreffende onteigeningsvoorwaarden bij het opzetten van de universeledienstverlening.
- (37) Gezien het belang van postdiensten voor blinden en slechtzienden, is het aangewezen te bevestigen dat het openstellen van de markt het overeenkomstig de geldende internationale verplichtingen door de lidstaten ingevoerde gratis aanbieden van bepaalde diensten voor blinden en slechtzienden door de aanbieder(s) van de universele dienst, niet mag beletten.
- (38) In een door volledige mededinging gekenmerkte omgeving is het zowel voor het financiële evenwicht van de universele dienst als voor de beperking van de marktverstoringen van belang dat alleen van het beginsel dat de prijzen de normale marktvoorwaarden en kosten moeten weerspiegelen wordt afgeweken om het algemeen belang te beschermen. Dit doel wordt bereikt door te blijven toestaan dat de lidstaten uniforme tarieven handhaven voor post tegen enkelstukstarieven, de dienst waarvan consumenten, waaronder kleine en middelgrote ondernemingen het vaakst gebruikmaken. Ter bescherming van het algemeen belang, zoals toegang tot cultuur, waarborging van deelneming aan een democratische samenleving (vrijheid van drukpers) en bewaring van de regionale en sociale samenhang, mogen lidstaten ook uniforme tarieven handhaven voor bepaalde andere postzendingen, bijvoorbeeld voor kranten en boeken.
- (39) Voor het aanbieden van diensten aan alle gebruikers, waaronder zakelijke gebruikers, aanbieders van post in grote partijen en tussenpersonen die post van verschillende gebruikers samenvoegen, kan aan aanbieders van de universele dienst een grotere prijsflexibiliteit worden gegund, overeenkomstig het kostenoriëntatiebeginsel. Bij de tariefstelling wordt rekening gehouden met de vermeden kosten in vergelijking met de standaarddienst die de gehele reeks bij het ophalen, het sorteren, het vervoeren en de distributie van afzonderlijke poststukken geboden prestaties bestrijkt.
- (40) Daar in de lidstaten op specifieke nationale wijze invulling is gegeven aan de voorwaarden waaronder de gevestigde aanbieder van de universele dienst zijn activiteiten in een door volledige mededinging gekenmerkte omgeving moet uitoefenen, verdient het aanbeveling hen vrij te laten beslissen over de wijze waarop het best toezicht op kruissubsidies wordt uitgeoefend.
- (41) Aangezien wordt overgegaan naar een markt met volledige mededinging en om te voorkomen dat kruissubsidies de mededinging negatief beïnvloeden, is het aangevoelen te blijven verlangen dat de lidstaten voor aanbieders van de universele dienst de verplichting handhaven gescheiden en transparante boekhoudingen te voeren, zij het met de nodige aanpassingen.
- Uit hoofde van de aangepaste verplichting dient aan de nationale regelgevende instanties, de mededingingsautoriteiten en de Commissie alle informatie te worden verstrekt die nodig is om besluiten in verband met de universele dienst te nemen en om toezicht te houden op de billijkheid van de marktvoorwaarden totdat er van daadwerkelijke mededinging sprake is. De samenwerking tussen de nationale regelgevende instanties bij de verdere vaststelling van benchmarks en richtsnoeren op dit gebied zou tot een geharmoniseerde toepassing van deze voorschriften moeten bijdragen.
- Gescheiden boekhouding en transparantie dient de lidstaten en hun nationale regelgevende instanties voldoende gedetailleerde boekhoudkundige informatie te bieden om:
- besluiten in verband met de universele dienst te kunnen nemen;
  - die informatie te kunnen benutten bij het nagaan of de universeledienstverplichtingen nettokosten met zich brengen en een onredelijke financiële last voor de aanbieder van de universele dienst inhouden;
  - ervoor te zorgen dat de op de universele dienst toegepaste tarieven in overeenstemming zijn met de tariefbeginselen van deze richtlijn;
  - ervoor te zorgen dat de in deze richtlijn bedoelde beginselen inzake eindkosten worden nageleefd; en
  - toezicht te houden op de billijkheid van de marktvoorwaarden totdat er van daadwerkelijke mededinging sprake is.

⁽¹⁾ PB L 281 van 23.11.1995, blz. 31. Richtlijn gewijzigd bij Verordening (EG) nr. 1882/2003.

(42) Conform de in andere dienstensectoren bestaande voorschriften en teneinde de consument een betere bescherming te bieden, is het aangewezen dat de toepassing van de minimumbeginselen inzake klachtenprocedures ook tot andere aanbieders dan de aanbieders van de universele dienst wordt uitgebreid. Om de doeltreffendheid van de procedures voor de behandeling van klachten te vergroten, is het aangewezen dat de richtlijn het beroep aanmoedigt op procedures voor buitengerechtelijke geschillenbeslechting als bedoeld in Aanbeveling 98/257/EG van de Commissie van 30 maart 1998 betreffende de principes die van toepassing zijn op de organen die verantwoordelijk zijn voor de buitengerechtelijke beslechting van consumentengeschillen⁽¹⁾ en Aanbeveling 2001/310/EG van de Commissie van 4 april 2001 met betrekking tot de beginselen voor de buitengerechtelijke organen die bij de consensuele beslechting van consumentengeschillen betrokken zijn⁽²⁾. De belangen van de consument zouden tevens verder worden beschermd door een vergroting van de interoperabiliteit van de exploitanten doordat tot bepaalde infrastructuuronderdelen en diensten toegang wordt geboden, en door de invoering van een verplichting tot samenwerking tussen de nationale regelgevende instanties en consumentenbeschermingsorganisaties.

Met het oog op de bescherming van de belangen van de gebruikers in het geval van diefstal, verlies of beschadiging van een postzending dienen de lidstaten in gerechtvaardigde gevallen een systeem van terugbetalingen en/of compensaties te introduceren.

(43) Richtlijn 97/67/EG bepaalt dat bepaalde maatregelen dienen te worden vastgesteld overeenkomstig Besluit 1999/468/EG van de Raad van 28 juni 1999 tot vaststelling van de voorwaarden voor de uitoefening van de aan de Commissie verleende uitvoeringsbevoegdheden⁽³⁾.

(44) Besluit 1999/468/EG is gewijzigd bij Besluit 2006/512/EG, waardoor de regelgevingsprocedure met toetsing is ingevoerd, voor de aanneming van maatregelen van algemene strekking tot wijziging van niet-essentiële onderdelen van een volgens de procedure van artikel 251 van het Verdrag aangenomen basisbesluit te wijzigen, onder meer door sommige van deze niet-essentiële onderdelen te schrappen of door het besluit aan te vullen met nieuwe niet-essentiële onderdelen.

(45) In het bijzonder moet de Commissie de bevoegdheid worden gegeven om maatregelen vast te stellen, ten aanzien van de toekomstige aanpassing van kwaliteitsnormen aan de technische vooruitgang of de ontwikkeling van de markt, alsmede van standaardvoorwaarden voor

een onafhankelijke controle van de prestaties door externe instanties. Daar het maatregelen van algemene strekking betreft tot wijziging van niet-essentiële onderdelen van Richtlijn 97/67/EG, onder meer door haar aan te vullen met nieuwe niet-essentiële onderdelen, moeten deze maatregelen worden vastgesteld volgens de regelgevingsprocedure met toetsing als bedoeld in artikel 5 bis van Besluit 1999/468/EG.

(46) Het Comité dat de Commissie volgens Richtlijn 97/67/EG bijstaat, volgt de ontwikkelingen van het aanbieden van de universele dienst in de lidstaten.

(47) De nationale regelgevende instanties zullen wellicht een cruciale rol blijven vervullen, vooral in de lidstaten waar de overgang naar volledige mededinging nog niet is voltooid. Overeenkomstig het beginsel van scheiding van regelgevende en operationele taken dienen de lidstaten de onafhankelijkheid van de nationale regelgevende instanties te waarborgen teneinde ervoor te zorgen dat hun besluiten onpartijdig zijn. Deze eis van onafhankelijkheid doet niet af aan de institutionele autonomie en de constitutionele verplichtingen van de lidstaten en evenmin aan het beginsel van neutraliteit met betrekking tot de regeling van het eigendomsrecht in de lidstaten, dat is neergelegd in artikel 295 van het Verdrag. De nationale regelgevende instanties dienen met de nodige middelen (personeel, deskundigheid en geldelijke middelen) te worden toegerust om de hun opgedragen taken te kunnen uitvoeren.

(48) Aangezien er vaak verschillende nationale organen bij de uitvoering van de regelgevende taken betrokken zijn, is het aangewezen klaarheid te scheppen in de taakverdeling, alsook van de verschillende relevante organen die met de regulering van de sector, de toepassing van de mededingingsregels en de behandeling consumentenzaken zijn belast, te verlangen dat zij samenwerken teneinde hun taken efficiënt te kunnen uitvoeren.

(49) Elke partij die voorwerp is van een besluit van een nationale regelgevende instantie, moet het recht hebben in beroep te gaan bij een orgaan dat onafhankelijk is van de betrokken instantie, bijvoorbeeld bij een rechtbank. Deze beroepsprocedure laat de bevoegdheidsverdeling binnen nationale rechtsstelsels of de rechten van rechtspersonen of natuurlijke personen uit hoofde van het nationale recht onverlet. In afwachting van de afronding van deze procedures dient de tijdelijke geldigheid van de besluiten van de nationale regelgevende instanties te worden gewaarborgd teneinde de rechtszekerheid en de marktzekerheid te garanderen.

⁽¹⁾ PB L 115 van 17.4.1998, blz. 31.

⁽²⁾ PB L 109 van 19.4.2001, blz. 56.

⁽³⁾ PB L 184 van 17.7.1999, blz. 23. Besluit gewijzigd bij Besluit 2006/512/EG (PB L 200 van 22.7.2006, blz. 11).

- (50) Bij de uitvoering van hun in Richtlijn 97/67/EG omschreven taken dienen de nationale regelgevende instanties waar nodig samen te werken met de regelgevende instanties van andere lidstaten en met de Commissie. Dit zou de ontwikkeling van de interne markt voor postdiensten ten goede komen en bijdragen tot het verzekeren van de consistente toepassing in alle lidstaten van de bepalingen van de richtlijn, met name op gebieden waarop de nationale wetgeving tot omzetting van het Gemeenschapsrecht de nationale regelgevende instanties aanzienlijke beslissingsbevoegdheid laat bij de toepassing van de relevante regelgeving. Deze samenwerking kan onder meer plaatsvinden in het Comité dat de Commissie bijstaat volgens deze richtlijn, of in een groep bestaande uit Europese regelgevers. De lidstaten dienen te beslissen welke organen nationale regelgevende instanties zijn voor de toepassing van de richtlijn.
- (51) De nationale regelgevende instanties moeten informatie van de marktpartijen verzamelen om hun taken doeltreffend te kunnen uitvoeren. Verzoeken om informatie moeten proportioneel zijn en mogen geen buitensporige last meebrengen voor ondernemingen. Het is ook mogelijk dat dergelijke informatie dient te worden ingewonnen door de Commissie teneinde haar in staat te stellen haar verplichtingen uit hoofde van het Gemeenschapsrecht na te komen. De ontvanger van informatie dient overeenkomstig de geldende regels voor geheimhouding te zorgen.
- (52) Om het Europees Parlement en de Raad van de ontwikkeling van de interne markt voor postdiensten op de hoogte te houden, dient de Commissie aan deze instellingen op gezette tijden verslag uit te brengen over de toepassing van Richtlijn 97/67/EG.
- (53) Deze richtlijn laat het arbeidsrecht onverlet, dat wil zeggen alle wettelijke of contractuele bepalingen betreffende arbeids- en tewerkstellingsvoorwaarden met inbegrip van de gezondheid en veiligheid op het werk en de betrekkingen tussen werkgevers en werknemers, die de lidstaten toepassen overeenkomstig nationale wettelijke bepalingen die in overeenstemming zijn met het Gemeenschapsrecht. Evenmin is deze richtlijn van invloed op de socialezekerheidswetgeving van de lidstaten. Indien nodig kunnen de lidstaten de werkomstandigheden als punt opnemen in hun machtigingsprocedures, in overeenstemming met het transparantie- en het evenredigheidsbeginsel.
- (54) De lidstaten zorgen ervoor dat er voldoende toegangspunten worden opgericht, die rekening houden met de behoeften van gebruikers in landelijke en dun bevolkte gebieden. De lidstaten dienen te zorgen voor een passende dichtheid van toegangspunten in die gebieden, teneinde aan de universeledienstverplichting te voldoen.
- (55) Teneinde de grondslag voor de regulering van de sector te handhaven, dient de datum waarop Richtlijn 97/67/EG haar geldigheid verliest, te worden geschrapt. De bepalingen die niet bij deze richtlijn zijn gewijzigd, blijven van kracht. De diensten die de lidstaten gedurende de toepassingsperiode mogen blijven voorbehouden, zijn de diensten die worden genoemd in Richtlijn 97/67/EG.
- (56) Daar de doelstellingen van deze richtlijn, namelijk de voltooiing van een interne markt voor postdiensten in de Gemeenschap, het waarborgen van een gemeenschappelijk niveau van de universele dienst voor alle gebruikers en de vaststelling van geharmoniseerde beginselen voor de regulering van de postdiensten, niet voldoende door de lidstaten kunnen worden verwezenlijkt en derhalve wegens de omvang en gevolgen beter door de Gemeenschap kunnen worden verwezenlijkt, kan de Gemeenschap overeenkomstig het in artikel 5 van het Verdrag neergelegde subsidiariteitsbeginsel maatregelen nemen. Overeenkomstig het in hetzelfde artikel neergelegde evenredigheidsbeginsel gaat deze richtlijn niet verder dan nodig is om deze doelstellingen te verwezenlijken.
- (57) Richtlijn 97/67/EG moet derhalve dienovereenkomstig worden gewijzigd.
- (58) Deze richtlijn is in overeenstemming met andere communautaire instrumenten voor diensten. Indien een bepaling van deze richtlijn indruist tegen een bepaling van een ander communautair instrument, in het bijzonder Richtlijn 2006/123/EG van het Europees Parlement en de Raad van 12 december 2006 betreffende diensten op de interne markt⁽¹⁾, prevaleren de bepalingen van deze richtlijn en zijn zij voor de postsector onverkort van toepassing.
- (59) Deze richtlijn doet geen afbreuk aan de toepassing van de in het Verdrag neergelegde mededingingsregels en regels inzake het vrij verrichten van diensten. Voor zover een van de regelingen voor de financiering van de universele dienst gepaard gaat met steunmaatregelen van een lidstaat of in welke vorm ook met staatsmiddelen bekostigd, in de zin van artikel 87, lid 1, van het Verdrag, laat deze richtlijn de op de lidstaten rustende verplichting onverlet om de in het Verdrag neergelegde regels inzake staatssteun in acht te nemen.

(¹) PB L 376 van 27.12.2006, blz. 36.

(60) Overeenkomstig punt 34 van het interinstitutioneel akkoord „Beter wetgeven” ⁽¹⁾ worden de lidstaten ertoe aangespoord voor zichzelf en in het belang van de Gemeenschap hun eigen tabellen op te stellen, die, voor zover mogelijk, het verband weergeven tussen deze richtlijn en de omzettingsmaatregelen, en deze openbaar te maken,

„1. postdiensten: diensten die bestaan in het ophalen, het sorteren, het vervoeren en de distributie van postzendingen;”;

HEBBEN DE VOLGENDE RICHTLIJN VASTGESTELD:

Artikel 1

Richtlijn 97/67/EG wordt als volgt gewijzigd:

b) het volgende punt 1 wordt ingevoegd:

„1 bis. leverancier van postdiensten: onderneming die een of meer diensten aanbiedt;”;

c) in punt 2 worden de woorden „openbaar postnetwerk” vervangen door „postnetwerk”;

d) punt 3 wordt vervangen door:

„3. toegangspunten: fysieke plaatsen, met inbegrip van brievenbussen voor het publiek aan de openbare weg of op het terrein van de aanbieder(s) van de universele dienst, waar de postzendingen door de afzenders in het postnetwerk kunnen worden gebracht;”;

e) punt 4 wordt vervangen door:

„4. ophalen: de handeling waarmee een aanbieder van postdiensten postzendingen ophaalt;”;

f) punt 6 wordt vervangen door:

„6. postzending: geadresseerde zending in de definitieve vorm die een aanbieder van postdiensten verzorgt. Naast brievenpost worden bijvoorbeeld als postzending aangemerkt: boeken, catalogi, kranten, tijdschriften en postpakketten die goederen met of zonder handelswaarde bevatten;”;

g) punt 8 wordt geschrapt;

h) punt 12 wordt geschrapt;

i) punt 13 wordt vervangen door:

„13. aanbieder van de universele dienst: de publieke of particuliere aanbieder van postdiensten die in een lidstaat een universele postdienst of een deel daarvan aanbiedt, en waarvan de identiteit overeenkomstig artikel 4 aan de Commissie is meegedeeld;”;

1. Artikel 1 wordt vervangen door:

„Artikel 1

In deze richtlijn worden gemeenschappelijke regels vastgesteld inzake:

— de voorwaarden voor het aanbieden van postdiensten,

— het aanbieden van een universele postdienst binnen de Gemeenschap,

— de financiering van universele diensten onder voorwaarden die het permanent aanbieden van deze diensten waarborgen,

— de tariefbeginselen en de doorzichtigheid van de rekeningen voor de levering van de universele dienst,

— de vaststelling van kwaliteitsnormen voor de levering van de universele dienst en de invoering van een systeem om de naleving van deze normen te waarborgen,

— de harmonisatie van technische normen,

— het instellen van onafhankelijke nationale regelgevende instanties.”.

2. Artikel 2 wordt als volgt gewijzigd:

a) punt 1 wordt vervangen door:

⁽¹⁾ PB C 321 van 31.12.2003, blz. 1.

j) punt 14 wordt vervangen door:

„14. machtiging: iedere toestemming waarbij specifieke rechten en verplichtingen worden vastgelegd voor de postsector en waarbij ondernemingen wordt toegestaan postdiensten aan te bieden en in voorkomend geval netwerken voor het aanbieden van zulke diensten tot stand te brengen en/of te exploiteren, in de vorm van een „algemene machtiging” of „individuele vergunning”, zoals hierna omschreven:

— „algemene machtiging”: iedere machtiging, ongeacht of deze voortvloeit uit een „categoriale vergunning” dan wel uit algemene wetgeving en ongeacht of dergelijke regelgeving registratieprocedures vergt, waarbij de aanbieder van postdiensten geen uitdrukkelijk besluit van de nationale regelgevende instantie behoeft te verkrijgen voordat hij de aan de machtiging ontleende rechten mag uitoefenen;

— „individuele vergunning”: een machtiging die door een nationale regelgevende instantie wordt verleend en waarbij aan een aanbieder van postdiensten specifieke rechten worden verleend of waarbij de activiteiten van die onderneming aan specifieke verplichtingen worden onderworpen die in voorkomend geval de algemene machtiging aanvullen, en waarbij de aanbieder van postdiensten niet gerechtigd is de desbetreffende rechten uit te oefenen alvorens hij het door de nationale regelgevende instantie genomen besluit heeft ontvangen;”;

k) punt 17 wordt vervangen door:

„17. gebruiker: natuurlijke of rechtspersoon aan wie de postdienst aangeboden wordt, als afzender of als geadresseerde;”;

l) punt 19 wordt vervangen door:

„19. essentiële eisen: niet-economische redenen van algemeen belang die een lidstaat ertoe kunnen bewegen voorwaarden inzake het aanbieden van postdiensten op te leggen. Deze redenen zijn het vertrouwelijke karakter van de brievenpost, de veiligheid van het functioneren van het netwerk op het gebied van het vervoer van gevaarlijke stoffen, de naleving van arbeidsvoorwaarden en -omstandigheden en regelingen voor sociale zekerheid die in wettelijke of bestuursrechtelijke bepalingen zijn

vastgelegd en/of via collectieve onderhandelingen tussen de nationale partners zijn overeengekomen, in overeenstemming met het communautaire en het nationale recht, en, in gerechtvaardigde gevallen, de bescherming van gegevens, de bescherming van het milieu en de ruimtelijke ordening. Gegevensbescherming kan bestaan uit de bescherming van persoonsgegevens, het vertrouwelijke karakter van informatie die wordt doorgegeven en/of opgeslagen, alsmede de bescherming van de persoonlijke levenssfeer;”;

m) het volgende punt wordt toegevoegd:

„20. tegen enkelstukstarieven aangeboden diensten: postdiensten waarvoor het tarief is vastgesteld in de algemene voorwaarden van aanbieder(s) van de universele dienst voor individuele postzendingen.”.

3. Artikel 3 wordt als volgt gewijzigd:

a) in lid 3 wordt de eerste alinea vervangen door:

„3. De lidstaten zien erop toe dat de universele dienst, behoudens uitzonderlijk geachte omstandigheden of geografische situaties, minimaal vijf werkdagen per week ten minste als volgt is gewaarborgd:

— één ophaling;

— een bestelling aan huis bij elke natuurlijke of rechtspersoon, of, bij wijze van afwijking, onder door de nationale regelgevende instantie te beoordelen voorwaarden in passende installaties;”;

b) lid 5 wordt vervangen door:

„5. De nationale regelgevende instanties kunnen de drempel voor de onder de universele dienst vallende postpakketten optrekken tot maximaal 20 kg en kunnen bijzondere regelingen treffen voor de bestelling aan huis van dergelijke postpakketten.

Niettegenstaande het door een bepaalde lidstaat vastgestelde maximale gewicht van de onder de universele dienst vallende postpakketten, zorgen de lidstaten ervoor dat uit andere lidstaten ontvangen postpakketten met een gewicht van ten hoogste 20 kg binnen hun grondgebied worden bezorgd;”;

c) lid 6 wordt vervangen door:

„6. De minimum- en maximumafmetingen van deze postzendingen zijn die welke zijn vastgesteld in de desbetreffende door de Wereldpostunie aangenomen bepalingen.”.

4. Artikel 4 wordt vervangen door:

„Artikel 4

1. Elke lidstaat draagt er zorg voor dat het aanbieden van de universele dienst gewaarborgd is en stelt de Commissie in kennis van de door hem genomen maatregelen om aan deze verplichting te voldoen. Het in artikel 21 bedoelde comité wordt in kennis gesteld van de maatregelen die door de lidstaten worden genomen teneinde het aanbieden van de universele dienst te waarborgen.

2. De lidstaten kunnen een of meer ondernemingen als aanbieder van de universele dienst aanwijzen, zodat het gehele nationale grondgebied kan worden bestreken. De lidstaten kunnen verschillende ondernemingen aanwijzen die verschillende onderdelen van de universele dienst aanbieden en/of verschillende gedeelten van het nationale grondgebied bestrijken. Wanneer zij van deze mogelijkheid gebruikmaken, bepalen zij met inachtneming van het Gemeenschapsrecht de rechten en plichten van deze aanbieders en maken deze rechten en plichten bekend. De lidstaten nemen met name maatregelen om ervoor te zorgen dat de voorwaarden waaronder universele diensten worden toevertrouwd, berusten op het transparantie-, non-discriminatie-, en evenredigheidsbeginsel, waarbij de continuïteit van het aanbieden van de universele dienst wordt gewaarborgd en rekening wordt gehouden met de belangrijke rol die deze vervult bij de sociale en territoriale samenhang.

De lidstaten stellen de Commissie in kennis van de identiteit van de door hen aangewezen aanbieder(s) van de universele dienst. De aanwijzing van een aanbieder van de universele dienst wordt op gezette tijden geëvalueerd en wordt getoetst aan de in dit artikel vervatte voorwaarden en beginselen. De lidstaten zorgen er echter voor dat de duur van deze aanwijzing voldoende lang is om een rendement op investering mogelijk te maken.”.

5. In artikel 5 wordt lid 2 vervangen door:

„2. De bepalingen van lid 1 laten de maatregelen onverlet die door de lidstaten worden genomen overeenkomstig de bij het EG-verdrag, inzonderheid de artikelen 30 en 46,

erkende eisen inzake het openbare belang, en die meer bepaald betrekking hebben op de openbare zedelijkheid, de openbare veiligheid, inclusief het strafrechtelijk onderzoek, en de openbare orde.”.

6. Artikel 6 wordt vervangen door:

„Artikel 6

De lidstaten zien erop toe dat door de aanbieder(s) van de universele dienst aan gebruikers en aanbieders van postdiensten regelmatig voldoende nauwkeurige en actuele inlichtingen worden verschaft over de kenmerken van de aangeboden universele diensten, en met name over de algemene voorwaarden voor toegang tot deze diensten, over de prijzen en over de kwaliteitsnormen. Deze inlichtingen worden op passende wijze bekendgemaakt.

De lidstaten delen de Commissie mee hoe de krachtens de eerste alinea bekend te maken inlichtingen beschikbaar worden gesteld.”.

7. De titel van hoofdstuk 3 wordt vervangen door:

„Financiering van de universele dienst”.

8. Artikel 7 wordt vervangen door:

„Artikel 7

1. De lidstaten verlenen of handhaven geen exclusieve of bijzondere rechten voor het vestigen of aanbieden van postdiensten. De lidstaten mogen het aanbieden van de universele dienst financieren op een of meer van de in de leden 2, 3 en 4 vermelde wijzen, of op een andere met het Verdrag verenigbare wijze.

2. De lidstaten mogen het aanbieden van de universele dienst waarborgen door deze dienst aan te besteden in overeenstemming met de toepasselijke voorschriften voor het plaatsen van overheidsopdrachten, waaronder ook, overeenkomstig Richtlijn 2004/17/EG van het Europees Parlement en de Raad van 31 maart 2004 houdende coördinatie van de procedures voor het plaatsen van opdrachten in de sectoren water- en energievoorziening, vervoer en postdiensten (*), de concurrentiegerichte dialoog en procedures van gunning door onderhandelingen met of zonder voorafgaande bekendmaking van een aankondiging van een opdracht.

3. Wanneer een lidstaat vaststelt dat de universeledienstverplichtingen als vastgelegd in deze richtlijn voor de aanbieder(s) van de universele dienst nettokosten, berekend volgens de richtsnoeren van bijlage I, met zich brengen en een onredelijke financiële last inhouden, kan hij:

- a) een regeling instellen om de betrokken onderneming(en) compensatie uit overheidsmiddelen te bieden; of
- b) een regeling instellen voor het delen van de nettokosten van de universeledienstverplichtingen door de aanbieders van de diensten en/of de gebruikers.

4. Ingeval de nettokosten uit hoofde van lid 3, onder b), worden gedeeld, kunnen de lidstaten een compensatiefonds instellen dat door middel van bijdragen van aanbieders van diensten kan worden gefinancierd, en dat door een van de begunstigde of begunstigten onafhankelijke instantie wordt beheerd. De lidstaten kunnen het uit hoofde van artikel 9, lid 2, verlenen van machtigingen aan aanbieders van diensten onderwerpen aan de verplichting om financieel aan dit fonds bij te dragen of aan de universeledienstverplichtingen te voldoen. De in artikel 3 bedoelde verplichtingen van de aanbieder(s) van de universele dienst kunnen op deze wijze worden gefinancierd.

5. De lidstaten zien erop toe dat bij de instelling van dit compensatiefonds en de vaststelling van het niveau van de in de leden 3 en 4 bedoelde financiële bijdragen de beginselen van transparantie, non-discriminatie en proportionaliteit worden nageleefd. De in overeenstemming met de leden 3 en 4 genomen besluiten berusten op objectieve en verifieerbare criteria en worden openbaar gemaakt.

(*) PB L 134 van 30.4.2004, blz. 1. Richtlijn laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 2006/97/EG van de Raad (PB L 363 van 20.12.2006, blz. 107)."

9. De titel van hoofdstuk 4 wordt vervangen door:

„Voorwaarden betreffende het aanbieden van postdiensten en betreffende toegang tot het netwerk”.

10. Artikel 9 wordt vervangen door:

„Artikel 9

1. Voor diensten die buiten de werkingssfeer van de universele dienst vallen, kunnen de lidstaten algemene

machtigingen instellen, voor zover dit noodzakelijk is om de naleving van de essentiële eisen te waarborgen.

2. Voor diensten die binnen de werkingssfeer van de universele dienst vallen, kunnen de lidstaten machtigingsprocedures instellen, met inbegrip van individuele vergunningen, voor zover dit noodzakelijk is om de naleving van de essentiële eisen te waarborgen en de universele dienstverlening te verzekeren.

Het verlenen van machtigingen kan:

- onderworpen worden aan universeledienstverplichtingen;
- mits dit noodzakelijk en gerechtvaardigd is, inhouden dat eisen inzake de kwaliteit, de beschikbaarheid en de prestaties van de betrokken diensten worden opgelegd;
- in voorkomend geval worden onderworpen aan de verplichting financieel aan de in artikel 7 bedoelde kostendelingsregelingen bij te dragen, indien het aanbieden van de universele dienst voor de overeenkomstig artikel 4 aangewezen aanbieder(s) van de universele dienst nettokosten en een onredelijke financiële last met zich meebrengt;
- in voorkomend geval worden onderworpen aan de verplichting financieel aan de in artikel 22 bedoelde bedrijfskosten van de nationale regelgevende instantie bij te dragen;
- in voorkomend geval worden onderworpen aan een verplichting tot naleving van de bij nationale wetgeving vastgestelde werkomstandigheden of deze verplichting opleggen.

De in het eerste streepje en in artikel 3 bedoelde verplichtingen en eisen kunnen alleen worden opgelegd aan de aangewezen aanbieders van de universele dienst.

Behalve in het geval van ondernemingen die overeenkomstig artikel 4 als aanbieders van de universele dienst zijn aangewezen, mag het verlenen van machtigingen niet:

- aan beperkingen in aantal onderworpen zijn;

- voor dezelfde elementen van de universele dienst of gedeelten van het nationale grondgebied universele dienstverplichtingen en tegelijkertijd financiële bijdragen aan een kostendelingsregeling opleggen;
- gepaard gaan met het stellen van voorwaarden die reeds krachtens andere, niet-sectorspecifieke nationale wetgeving voor ondernemingen gelden;
- vergezeld gaan van het opleggen van andere technische of operationele voorwaarden dan die welke noodzakelijk zijn om aan de verplichtingen krachtens deze richtlijn te voldoen.

3. De in de leden 1 en 2 bedoelde procedures, verplichtingen en eisen zijn transparant, toegankelijk, niet-discriminerend, evenredig, precies en ondubbelzinnig, van tevoren openbaar gemaakt en op objectieve criteria gebaseerd. De lidstaten zien erop toe dat de redenen waarom een machtiging geheel of gedeeltelijk geweigerd of ingetrokken wordt, aan de aanvrager worden meegedeeld, en zij stellen een beroepsprocedure in.”

11. In artikel 10 wordt lid 1 vervangen door:

„1. Overeenkomstig artikel 47, lid 2, artikel 55 en artikel 95 van het Verdrag stellen het Europees Parlement en de Raad, op voorstel van de Commissie, de nodige maatregelen vast ter harmonisatie van de in artikel 9 bedoelde procedures voor het op commerciële basis aanbieden van postdiensten aan het publiek.”

12. Artikel 11 wordt vervangen door:

„Artikel 11

Overeenkomstig artikel 47, lid 2, artikel 55 en artikel 95 van het Verdrag stellen het Europees Parlement en de Raad, op voorstel van de Commissie, de nodige maatregelen vast ter harmonisatie van de voorwaarden op basis waarvan de gebruikers en de aanbieder(s) van postdiensten op transparante en niet-discriminerende grondslag toegang tot het postnet wordt geboden.”

13. Het volgende artikel 11 bis wordt ingevoegd:

„Artikel 11 bis

De lidstaten dragen er zorg voor dat, wanneer zulks noodzakelijk is om de belangen van de gebruikers te beschermen en/of de daadwerkelijke mededinging te waarborgen, en in het licht van de nationale omstandigheden en de nationale wetgeving is vereist, er op transparante, niet-discriminerende grondslag toegang wordt geboden tot onderdelen van de postinfrastructuur of diensten die binnen de werkingssfeer van de universele dienst vallen, zoals het postcodesysteem, de adresdatabank, de postbussen, de bussen voor de bestelling van zendingen, de informatie over adreswijzigingen, de doorzenddienst en de dienst terugzending naar de afzender. Dit voorschrift laat het recht van de lidstaten onverlet om maatregelen te nemen teneinde op transparante, evenredige en niet-discriminerende grondslag toegang tot het postnet te bieden.”

14. Artikel 12 wordt vervangen door:

„Artikel 12

De lidstaten zien erop toe dat de tarieven voor elk van de diensten die deel uitmaken van de universele dienst met inachtneming van de volgende beginselen worden vastgesteld:

- de prijzen moeten betaalbaar zijn en moeten het mogelijk maken diensten aan te bieden die voor alle gebruikers, ongeacht geografische locatie, en rekening houdende met specifieke nationale omstandigheden, toegankelijk zijn. De lidstaten kunnen het aanbieden van een gratis postdienst voor blinden en slechtzienden invoeren of in stand houden;
- de prijzen moeten kostengeoriënteerd zijn en een efficiënte aanbieding van de universele dienst stimuleren. Wanneer zulks om redenen van algemeen belang noodzakelijk is, kunnen de lidstaten besluiten dat op hun nationale grondgebied en/of voor grensoverschrijdende post een uniform tarief dient te gelden voor tegen enkelstukstarieven aangeboden diensten en voor andere postzendingen;
- de toepassing van een uniform tarief sluit niet het recht van de aanbieder(s) van de universele dienst uit om met gebruikers individuele prijsafspraken te maken;
- de tarieven moeten transparant en niet-discriminerend zijn;

— wanneer de aanbieders van de universele dienst speciale tarieven toepassen, bijvoorbeeld voor diensten voor zakelijke gebruikers, aanbieders van grote partijen post of tussenpersonen die post van verschillende gebruikers samenvoegen, passen zij de beginselen van doorzichtigheid en non-discriminatie toe ten aanzien van zowel de tarieven als de voorwaarden dienaangaande. De tarieven en de voorwaarden dienaangaande worden steeds op dezelfde wijze toegepast zowel tussen derden onderling als tussen derden en aanbieders van de universele dienst die gelijkwaardige diensten aanbieden. In voorkomend geval gelden deze tarieven ook voor andere klanten, met name particulieren en kleine en middelgrote ondernemingen, die onder gelijkwaardige omstandigheden van de post gebruikmaken.”.

15. Artikel 14 wordt als volgt gewijzigd:

a) de leden 1, 2 en 3 worden vervangen door:

„1. De lidstaten treffen de nodige maatregelen om ervoor te zorgen dat de boekhouding van de aanbieders van de universele dienst overeenkomstig het bepaalde in dit artikel wordt gevoerd.

2. Aanbieders van de universele dienst houden in hun interne boekhouding afzonderlijke rekeningen bij om een duidelijk onderscheid te kunnen maken tussen elk van de diensten en producten die onder de universele dienst vallen en diensten en producten die er niet onder vallen. De lidstaten maken bij het berekenen van de nettokosten van de universele dienst gebruik van de gegevens van deze gescheiden boekhouding. Dergelijke interne boekhoudingen moeten steunen op consequent toegepaste en objectief gerechtvaardigde normen voor kostentoerekening.

3. Onverminderd lid 4 worden in de in lid 2 bedoelde boekhoudingen de kosten als volgt toegerekend:

a) kosten die direct kunnen worden toegerekend aan een bepaalde dienst of aan een bepaald product, worden aldus toegerekend;

b) gemeenschappelijke kosten, d.w.z. kosten die niet direct kunnen worden toegerekend aan een bepaalde dienst of aan een bepaald product, worden als volgt toegerekend:

i) indien mogelijk worden gemeenschappelijke kosten toegerekend op basis van een directe analyse van de herkomst van de kosten;

ii) indien een directe analyse niet mogelijk is, worden de gemeenschappelijke kostencategorieën toegerekend op basis van een onrechtstreekse koppeling met een andere kostencategorie of groep van kostencategorieën waarvoor een directe toerekening mogelijk is; de indirecte koppeling is gebaseerd op vergelijkbare kostenstructuren;

iii) indien directe noch indirecte kostentoerekening mogelijk is, wordt de kostencategorie toegerekend op basis van een algemene kostenverdeling die wordt berekend op grond van de verhouding tussen, enerzijds, alle uitgaven die direct of indirect aan de universele dienst worden toegerekend, en, anderzijds, alle uitgaven die direct of indirect aan de andere diensten worden toegerekend;

iv) gemeenschappelijke kosten die nodig zijn voor het aanbieden van zowel universele diensten als niet-universele diensten, worden dienovereenkomstig toegerekend; voor universele diensten en niet-universele diensten worden dezelfde kostendrijvers gehanteerd.”;

b) lid 8 wordt vervangen door:

„8. Indien een bepaalde lidstaat geen gebruik heeft gemaakt van een financieringsregeling voor het aanbieden van de universele dienst zoals krachtens artikel 7 is toegestaan, en indien de nationale regelgevende instantie van mening is dat geen van de in die lidstaat aangewezen aanbieders van de universele dienst al dan niet verborgen staatssteun ontvangt en dat er op de markt daadwerkelijk volledige concurrentie heerst, kan de nationale regelgevende instantie besluiten de in dit artikel vervatte eisen niet op te leggen.”;

c) de volgende leden worden toegevoegd:

„9. Dit artikel kan evenwel worden toegepast op de aanbieders van de universele dienst die zijn aangewezen vóór de datum waarop de markt volledig opengesteld moet zijn, zolang er geen andere aanbieders van de universele dienst zijn aangewezen. De nationale regelgevende instantie stelt de Commissie van tevoren van een dergelijk besluit in kennis.

10. De lidstaten kunnen voorschrijven dat de aanbidders van postdiensten die aan een compensatiefonds moeten bijdragen een passende gescheiden boekhouding invoeren om de werking van het fonds te garanderen.”

16. Artikel 16 wordt als volgt gewijzigd:

a) in lid 3 wordt het tweede streepje vervangen door:

„— het Europees Parlement en de Raad voor de grensoverschrijdende diensten binnen de Gemeenschap, zoals omschreven in bijlage II. In de toekomst zal de aanpassing van deze normen aan de technische vooruitgang of de ontwikkeling van de markt plaatsvinden volgens de in artikel 21, lid 2, bedoelde regelgevingsprocedure met toetsing.”;

b) lid 4 wordt vervangen door:

„Er wordt ten minste eenmaal per jaar een onafhankelijke controle op de prestaties uitgevoerd door externe instanties die geen band hebben met de leveranciers van de universele dienst, zulks onder voorwaarden die zullen worden vastgesteld volgens de in artikel 21, lid 2, bedoelde regelgevingsprocedure met toetsing; daarover wordt ten minste eenmaal per jaar verslag uitgebracht.”.

17. In artikel 18 worden lid 1 en lid 2 vervangen door:

„1. Overeenkomstig artikel 16 worden in bijlage II kwaliteitsnormen vastgelegd voor grensoverschrijdende diensten binnen de Gemeenschap.

2. Wanneer uitzonderlijke situaties op het gebied van de infrastructuur en de geografische ligging zulks vereisen, kunnen de nationale regelgevende instanties afwijkingen van de in bijlage II vastgelegde kwaliteitsnormen toestaan. Wanneer de nationale regelgevende instanties aldus afwijkingen toestaan, brengen zij de Commissie daarvan onverwijld op de hoogte. De Commissie legt jaarlijks een verslag van de kennisgevingen die zij in de loop van de vorige twaalf maanden heeft gekregen, ter informatie voor aan het in artikel 21 bedoelde comité.”.

18. Artikel 19 wordt vervangen door:

„Artikel 19

1. De lidstaten zien erop toe dat alle aanbidders van postdiensten transparante, eenvoudige en niet te dure procedures instellen voor de behandeling van klachten van

gebruikers, met name in geval van verlies, diefstal, beschadiging of niet-naleving van de kwaliteitsnormen van de dienst (met inbegrip van procedures voor het bepalen van de verantwoordelijkheid in gevallen waarbij meer dan één exploitant betrokken is), onverminderd de toepasselijke internationale en nationale bepalingen inzake compensatieregelingen.

De lidstaten nemen de nodige maatregelen om ervoor te zorgen dat geschillen door middel van de in de eerste alinea bedoelde procedures op billijke en snelle wijze kunnen worden geregeld en dat er voor gerechtvaardigde klachten een systeem van terugbetalingen en/of vergoedingen bestaat.

De lidstaten moedigen tevens de ontwikkeling aan van onafhankelijke regelingen voor de buitengerechtelijke beslechting van geschillen tussen aanbidders van postdiensten en gebruikers.

2. Onverminderd andere beroepsmogelijkheden of rechtsmiddelen die in de nationale en de communautaire wetgeving zijn vastgesteld, zien de lidstaten erop toe dat gebruikers gevallen waarin geen bevredigend gevolg is gegeven aan klachten bij ondernemingen die binnen de werkingssfeer van de universele dienst vallende postdiensten aanbieden, individueel of, indien de nationale wetgeving daarin voorziet, gezamenlijk met belangenorganisaties van gebruikers en/of consumenten, aan de nationale bevoegde instantie kunnen voorleggen.

Overeenkomstig artikel 16 zien de lidstaten erop toe dat de aanbidders van de universele dienst en, in voorkomend geval, ondernemingen die binnen de werkingssfeer van de universele dienst vallende diensten aanbieden, bij het jaarverslag over de controle van de prestaties gegevens publiceren over het aantal klachten en de wijze waarop deze zijn behandeld.”.

19. Artikel 21 wordt vervangen door:

„Artikel 21

1. De Commissie wordt bijgestaan door een comité.

2. Wanneer naar dit lid wordt verwezen, zijn artikel 5 bis, leden 1 tot en met 4, en artikel 7 van Besluit 1999/468/EG van toepassing, met inachtneming van artikel 8 van dat besluit.”.

20. Artikel 22 wordt vervangen door:

„Artikel 22

1. Elke lidstaat wijst een of meer nationale regelgevende instanties voor de postsector aan, die juridisch onderscheiden en functioneel onafhankelijk zijn van de exploitanten van postdiensten. Lidstaten die de eigendom van of de zeggenschap over aanbieders van postdiensten behouden, zorgen voor een daadwerkelijke structurele scheiding tussen de regelgevende taken en de met eigendom of zeggenschap verband houdende activiteiten.

De lidstaten delen de Commissie mee welke nationale regelgevende instanties zij voor de vervulling van de uit deze richtlijn voortvloeiende taken hebben aangewezen. Zij maken de door de nationale regelgevende instanties uit te voeren taken op een gemakkelijk toegankelijke wijze bekend, met name wanneer die taken aan meer dan één orgaan worden toegewezen. De lidstaten zorgen in voorkomend geval voor overleg en samenwerking tussen die instanties onderling en tussen die instanties en de nationale instanties belast met de uitvoering van het mededingingsrecht en de wetgeving inzake consumentenbescherming, in aangelegenheden van gemeenschappelijk belang.

2. De nationale regelgevende instanties hebben in het bijzonder tot taak het doen nakomen van de uit deze richtlijn voortvloeiende verplichtingen, met name door het instellen van controle- en reguleringsprocedures om het aanbieden van de universele dienst te waarborgen. Zij kunnen ook worden belast met het doen naleven van de mededingingsregels in de postsector.

De nationale regelgevende instanties werken binnen de passende bestaande organen nauw samen en verlenen elkaar bijstand bij de toepassing van deze richtlijn.

3. De lidstaten zorgen ervoor dat er op nationaal niveau effectieve regelingen voorhanden zijn krachtens welke iedere gebruiker of aanbieder van postdiensten, die door een besluit van een nationale regelgevende instantie is getroffen, het recht heeft om tegen dat besluit beroep in te stellen bij een beroepsorgaan dat onafhankelijk is van de betrokken partijen. Hangende de uitspraak van een dergelijk beroep blijft het besluit van de nationale regelgevende instantie van kracht, tenzij de beroepsinstantie anders beslist.”

21. Na artikel 22 wordt het volgende hoofdstuk toegevoegd:

„HOOFDSTUK 9 bis

Informatieverstrekking

Artikel 22 bis

1. De lidstaten dragen er zorg voor dat aanbieders van postdiensten met name aan de nationale regelgevende instanties alle informatie, met inbegrip van financiële informatie en informatie over het aanbieden van de universele dienst, verstrekken die nodig is:

a) om de nationale regelgevende instanties in staat te stellen de naleving van deze richtlijn en van de op grond daarvan genomen besluiten te waarborgen;

b) voor duidelijk omschreven statistische doeleinden.

2. De aanbieders van postdiensten verstrekken deze informatie onmiddellijk op verzoek en zo nodig vertrouwelijk, binnen de termijnen en met de mate van gedetailleerdheid die door de nationale regelgevende instantie zijn vastgesteld. De door de nationale regelgevende instantie gevraagde informatie staat in verhouding tot de door haar te verrichten taken. De nationale regelgevende instantie motiveert haar verzoek om informatie.

3. De lidstaten zien erop toe dat de nationale regelgevende instanties de Commissie op verzoek in kennis stellen van passende en relevante informatie die zij nodig heeft voor de uitvoering van haar taken krachtens deze richtlijn.

4. Wanneer informatie door een nationale regelgevende instantie in overeenstemming met de communautaire en nationale voorschriften betreffende het zakengeheim als vertrouwelijk wordt beschouwd, vrijwaren de Commissie en de betrokken nationale regelgevende instanties het vertrouwelijke karakter van de verstrekte informatie.”

22. Artikel 23 wordt vervangen door:

„Artikel 23

Om de vier jaar en voor de eerste keer uiterlijk op 31 december 2013 legt de Commissie aan het Europees Parlement en de Raad een verslag voor over de toepassing van deze richtlijn, waarin met name dienstige informatie is opgenomen over de ontwikkeling van de sector, in het bijzonder wat de economische, sociale en technologische aspecten en de werkgelegenheidspatronen betreft, alsmede over de kwaliteit van de dienst. Dit verslag gaat in voorkomend geval vergezeld van voorstellen aan het Europees Parlement en de Raad.”

23. Het volgende artikel wordt toegevoegd:

„Artikel 23 bis

De Commissie biedt de lidstaten ondersteuning bij de uitvoering van deze richtlijn, met inbegrip van de berekening van de nettokosten van de universele dienst.”.

24. De artikelen 24, 25, 26 en 27 worden geschrapt.

25. De volgende tekst wordt ingevoegd als bijlage I:

„BIJLAGE I

Richt snoeren inzake de berekening van de eventuele nettokosten van universele diensten

Deel A: Omschrijving van de universeledienstverplichtingen

Onder universeledienstverplichtingen worden de verplichtingen verstaan die een lidstaat een aanbieder van postdiensten oplegt in verband met het aanbieden van een postdienst in een bepaald geografisch gebied, indien nodig inclusief uniforme prijzen in dat geografische gebied voor het aanbieden van die dienst of het gratis aanbieden van bepaalde diensten voor blinden en slechtzienden.

Deze verplichtingen kunnen onder meer het volgende omvatten:

- een groter aantal ophaaldagen dan in deze richtlijn is bepaald;
- beschikbaarheid van toegangspunten, zodat de universeledienstverplichtingen kunnen worden nagekomen;
- een tariefstelling die de universele dienst tegen betaalbare prijzen garandeert;
- uniforme prijzen voor de universele dienst;
- het gratis aanbieden van bepaalde diensten voor blinden en slechtzienden.

Deel B: Berekening van de nettokosten

De nationale regelgevende instanties onderzoeken alle middelen voor geschikte stimulansen om (al dan niet aangewezen) aanbieders van postdiensten aan te zetten tot een kostenefficiënte vervulling van universeledienstverplichtingen.

De nettokosten van de universeledienstverplichtingen zijn alle kosten in verband met en noodzakelijk voor het aanbieden van de universele dienst. De nettokosten van de

universeledienstverplichtingen zijn te berekenen als het verschil in de nettokosten van een aangewezen aanbieder van de universele dienst die zich wél en die zich niet aan de universeledienstverplichtingen moet houden.

Bij de berekening dient met alle overige relevante aspecten rekening te worden gehouden, zoals de eventuele immateriële en marktvoordelen die een als aanbieder van de universele dienst aangewezen aanbieder van postdiensten geniet, het recht op een redelijke winst en maatregelen ter bevordering van de kostenefficiëntie.

Er dient gepaste aandacht te worden geschonken aan de juiste raming van de kosten die een aangewezen aanbieder van de universele dienst zou hebben vermeden, indien er geen universeledienstverplichting zou zijn. Bij het berekenen van de nettokosten moeten de voordelen, met inbegrip van de immateriële voordelen, voor de exploitant van de universele dienst in aanmerking worden genomen.

De berekening wordt gebaseerd op de kosten die toe te schrijven zijn aan:

- i) elementen van de diensten die slechts met verlies of op voorwaarden die buiten de normale commerciële normen vallen, kunnen worden aangeboden. Als dergelijke elementen kunnen diensten als omschreven in deel A worden beschouwd;
- ii) specifieke gebruikers of groepen van gebruikers die, rekening houdend met de kosten van het aanbieden van de gespecificeerde dienst, het gegenereerde inkomen en uniforme prijzen die door de lidstaat zijn opgelegd, slechts met verlies of op voorwaarden die buiten de normale commerciële normen vallen, kunnen worden bediend.

Deze categorie omvat die gebruikers of groepen van gebruikers die zonder de verplichting tot het aanbieden van de universele dienst niet zouden worden bediend door een commerciële exploitant.

De nettokosten van specifieke aspecten van universeledienstverplichtingen worden afzonderlijk berekend, ten einde dubbelrekening van bepaalde directe of indirecte voordelen en kosten te vermijden. De totale nettokosten van universeledienstverplichtingen voor een aangewezen aanbieder van de universele dienst zijn te berekenen als de som van de nettokosten die uit de specifieke componenten van universeledienstverplichtingen voortvloeien, rekening houdend met alle immateriële voordelen. De bevoegdheid voor het verifiëren van de nettokosten berust bij de nationale regelgevende instantie. Voor het verifiëren van de nettokosten werken aanbieders van de universele dienst samen met de nationale regelgevende instantie.

Deel C: Dekking van de nettokosten van universeledienstverplichtingen

Ter dekking of financiering van de nettokosten van universeledienstverplichtingen kan het nodig zijn dat aangewezen aanbieders van de universele dienst worden vergoed voor de diensten die zij op niet-commerciële voorwaarden aanbieden. Aangezien een dergelijke vergoeding gepaard gaat met overdrachten van financiële middelen, moeten de lidstaten ervoor zorgen dat deze overdrachten op een objectieve, transparante, niet-discriminerende en evenredige manier plaatsvinden. Dit betekent dat de overdrachten leiden tot zo gering mogelijke verstoring van de concurrentieverhoudingen en de gebruikersvraag.

Voor een kostendelingsregeling op basis van een fonds overeenkomstig artikel 7, lid 4, dient gebruik te worden gemaakt van een transparant en neutraal middel voor het innen van de bijdragen, dat het gevaar vermijdt van dubbele belasting op zowel de output als de input van ondernemingen.

De onafhankelijke instantie die het fonds beheert, is belast met het innen van de bijdragen van ondernemingen die worden geacht bij te moeten dragen aan de nettokosten van universeledienstverplichtingen in de lidstaat, en ziet toe op de overdracht van de verschuldigde bedragen aan de ondernemingen die recht hebben op uitkeringen uit het fonds.”.

26. De bijlage wordt bijlage II.

Artikel 2

1. De lidstaten doen de nodige wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen in werking treden om uiterlijk op 31 december 2010 aan deze richtlijn te voldoen. Zij stellen de Commissie onverwijld daarvan in kennis.

Wanneer de lidstaten die bepalingen aannemen, wordt in die bepalingen zelf of bij de officiële bekendmaking daarvan naar deze richtlijn verwezen. De regels voor deze verwijzing worden vastgesteld door de lidstaten.

2. De lidstaten delen de Commissie de tekst mee van hun wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen van intern recht die zij met betrekking tot de toepassing van deze richtlijn vaststellen.

Artikel 3

1. In afwijking van artikel 2 kunnen de hierna genoemde lidstaten het tijdstip van toepassing van de richtlijn uitstellen tot 31 december 2012 teneinde diensten aan hun leverancier(s) van de universele dienst te blijven kunnen voorbehouden:

- Tsjechië
- Griekenland
- Cyprus
- Letland
- Litouwen
- Luxemburg
- Hongarije
- Malta
- Polen
- Roemenië
- Slowakije.

Deze lidstaten kunnen besluiten deze richtlijn op een vroeger tijdstip toe te passen.

2. De lidstaten in kwestie stellen de Commissie ten laatste op 27 augustus 2008 in kennis van hun stellige voornemen gebruik te maken van de in lid 1 geboden mogelijkheid het tijdstip van toepassing uit te stellen.

3. Lidstaten die de door hen voorbehouden diensten vóór 31 december 2012 vrijgeven, kunnen van 1 januari 2011 tot en met 31 december 2012, weigeren de in artikel 9, lid 2, van Richtlijn 97/67/EG bedoelde machtiging tot het aanbieden van de vrijgegeven voorbehouden diensten in kwestie te verlenen aan exploitanten van postdiensten die binnen de werkingssfeer van de universele dienst vallende diensten aanbieden, alsmede aan onder hun zeggenschap staande ondernemingen, indien zij in een andere lidstaat voorbehouden diensten mogen aanbieden.

Artikel 4

Deze richtlijn treedt in werking op de dag van haar bekendmaking in het *Publicatieblad van de Europese Unie*.

Artikel 5

Deze richtlijn is gericht tot de lidstaten.

Gedaan te Straatsburg, 20 februari 2008.

Voor het Europees Parlement

De voorzitter

H.-G. PÖTTERING

Voor de Raad

De voorzitter

J. LENARČIČ